

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

(Číslo: 2998/2014-3.4/pl)

vypracované Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky podľa zákona č. 24/2006
Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov
v znení neskorších predpisov

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI

1. Názov

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

2. Identifikačné číslo

00156621

3. Adresa sídla

Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava, Slovenská republika

Poštová adresa:

Prievozská 2/B, 825 25 Bratislava 26, Slovenská republika

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Ing. Robert Horínek

vedúci oddelenia riadenia programov cezhraničnej spolupráce, sekcia riadenia programov regionálneho rozvoja, Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

tel.: 02/583 17 189

fax: 02/583 17 584

email: robert.horinek@land.gov.sk

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

1. Názov

Operačný program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2014 - 2020

2. Charakter

Operačný program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2014 - 2020“ (ďalej len „OPCZ SR-ČR 2014-2020“) svojim charakterom predstavuje strategický dokument, ktorý je podľa § 4 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) pripravovaný pre oblasť regionálneho rozvoja, a ktorý zároveň vytvára rámec na schválenie niektorej z navrhovaných činností uvedených v prílohe č. 8 zákona.

3. Hlavné ciele

Hlavným cieľom OPCZ SR-ČR 2014-2020 je prostredníctvom realizácie spoločných projektov vytvorenie ekonomicky, spoločensky, environmentálne a kultúrne integrovaného česko-slovenského prihraničného regiónu poskytujúceho svojim obyvateľom na oboch stranách hranice vysokú kvalitu života, inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a aj dosiahnutie sociálnej, ekonomickej a územnej súdržnosti.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

OPCZ SR-ČR 2014-2020 je z vecného hľadiska členený na tri základné časti: analytickú časť, strategickú časť a implementačnú časť. Analytická časť je venovaná kontextu intervencie a zahŕňa regionálnu analýzu prioritne štruktúrovanú podľa vybraných tém a sektorov. Intervenčná logika programu vychádza z regionálnej analýzy česko-slovenského regiónu a zo skúseností z predchádzajúcich programových období, na základe ktorých boli identifikované hlavné silné stránky, slabé stránky, príležitosti a ohrozenia rozvoja cezhraničného regiónu. Prostredníctvom intervencií budú podporované projekty tak, aby boli využité rozvojové faktory (silné stránky a príležitosti), ktoré budú eliminovať alebo zmierňovať identifikované disparity (slabé stránky a ohrozenia) cieľového regiónu.

Strategická časť OPCZ SR-ČR 2014-2020 identifikuje stratégie, na ktoré nadväzuje, alebo ich dopĺňa, definuje ciele, priority, ich finančné zdroje a merateľné ukazovatele. V zmysle navrhovaného dokumentu vychádza jeho základná logika z poznania, že programy cezhraničnej spolupráce majú potenciál ovplyvniť sociálny a ekonomický rozvoj cieľových území. Investície do cezhraničnej spolupráce sa primárne prejavujú na kvalite života obyvateľov a fungovaní verejných a súkromných inštitúcií pôsobiacich v danom území. Na základe tohto predpokladu by sa cezhraničná spolupráca v slovensko-českom pohraničí v nasledujúcom období mala sústrediť na zhodnocovanie potenciálu územia v prospech ďalšieho rozvoja a spoločné odstraňovanie prekážok pri posilňovaní väzieb medzi komunitami, partnermi a organizáciami. Tematické zameranie podpory spolupráce zohľadňuje charakteristiku cezhraničného regiónu: geografickú polohu, prírodno-kultúrne danosti, sídelnú štruktúru, sociálno-ekonomickú situáciu a administratívne usporiadanie.

Strategickým zámerom OPCZ SR-ČR 2014-2020 je prispieť k zvýšeniu atraktívnosti cezhraničného regiónu pre obyvateľov a návštevníkov prostredníctvom inteligentného využívania existujúceho potenciálu územia. Charakteristickým prvkom celého slovensko-českého prihraničia je prírodné bohatstvo a biodiverzita. Vysoký podiel chránených území, vrátane území národného a európskeho významu, na celkovej rozlohe programového územia si vyžaduje špecifickú pozornosť za účelom zachovania ekologickej stability a rozmanitosti. Zároveň existuje potenciál ekonomického zhodnotenia existujúceho prírodného a kultúrneho dedičstva prostredníctvom cielených a ekologicky citlivých rozvojových aktivít vo vybraných územiach na oboch stranách hranice. V kontexte zlepšenia dostupnosti a využitia prírodného a kultúrneho bohatstva sa v OPCZ SR-ČR 2014-2020 navrhuje realizovať aj špecifické prvky dopravnej infraštruktúry. Dostupnosť a bezpečné cezhraničné prepojenie konkrétnych častí cezhraničného regiónu má za úlohu eliminovať fyzické obmedzenia pohybu v prihraničnom území. Ďalším kľúčovým faktorom rozvoja cezhraničného územia je ľudský kapitál. Selektívne intervencie programu by mali prispieť k zlepšeniu dostupnosti kvalitného vzdelania ako základného prostriedku pre rozvoj ľudského kapitálu. Ten v dnešnej dobe predstavuje najcennejší kapitál a faktor ovplyvňujúci konkurencieschopnosť regiónov. Nosnou témou pre podporu v predmetnej oblasti je kvalita vzdelávania v nadväznosti na potreby cezhraničného trhu práce a rozvoj spoločných iniciatív s aktívnym zapojením zamestnávateľov a verejných služieb zamestnanosti. Vzdelaná a kvalifikovaná pracovná sila by mala prispieť k schopnosti regiónov tvoriť a efektívne využívať inovácie. Inteligentné využitie výskumno-inovačných kapacít územia sa bude orientovať na spoločné aktivity v oblasti aplikovaného výskumu a zvyšovania účasti malých a stredných firiem na využívaní inovácií.

OPCZ SR-ČR 2014-2020 bude v programovom období 2014 - 2020 vytvárať priaznivé podmienky pre zintenzívnenie a rozšírenie cezhraničných väzieb. Ich prostredníctvom bude možné do určitej miery eliminovať dezintegračný efekt štátnej hranice a rozdielnej legislatívy.

Vzhľadom na dlhodobú podporu cezhraničnej spolupráce bude podpora prioritne sústredená na intervencie s vyššou pridanou hodnotou a udržateľnosťou. To znamená riešenie spoločných problémov, tvorba nových spoločných produktov a nástrojov s jasnou využiteľnosťou pre cieľové skupiny.

Stratégia OPCZ SR-ČR 2014-2020 je postavená na spoločnom využívaní vnútorného potenciálu spoločného cezhraničného územia. Stratégia Európa 2020 má stanovené tri základné ciele:

- inteligentný rast – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácií;
- udržateľný rast – podporovanie ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívnejšie využíva zdroje;
- inkluzívny rast je definovaný ako podporovanie hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré prispieva k hospodárskej, sociálnej a územnej spolupráci.

Vzhľadom na tematické zameranie programu, podporovanú intervenciu majú väzby na dva ciele: inteligentný rast a udržateľný rast. V rámci inteligentného rastu pôjde o spoločné využívanie výskumno-inovačného potenciálu vo väzbe na požiadavky podnikateľskej sféry. Zároveň sa pozornosť sústreďí na tvorbu ľudského kapitálu prostredníctvom zvyšovania kvality a relevantnosti vzdelávania reagujúceho na požiadavky trhu práce. K udržateľnému rastu budú prispievať intervencie zamerané na integrovanú ochranu životného prostredia a zachovanie biodiverzity a systematické zhodnocovanie potenciálu prírodného a kultúrneho dedičstva. Opatrenia v oblasti dopravy by mali byť zamerané na zlepšenie dostupnosti, plynulosti a bezpečnosti dopravy vo vybraných častiach programového územia.

OPCZ SR-ČR 2014-2020 definuje prioritné osi, ktoré reflektujú najvýznamnejšie disparity a faktory rozvoja. V rámci procesu prípravy OPCZ SR-ČR 2014-2020 došlo k úprave navrhovaných prioritných osí s tým, že pôvodne bola v návrhu definovaná aj prioritná os Dopravná dostupnosť. Avšak tá bola vylúčená, pričom však časť aktivít z nej vyplývajúcich boli presunuté na zostávajúce prioritné osi. V rámci každej osi je identifikovaná investičná priorita a konkrétne ciele zodpovedajúce danej investičnej prioritě spolu s definovaním očakávaných výsledkov. Hlavné ciele sa budú realizovať prostredníctvom nasledovných prioritných osí:

▪ **Prioritná os 1 Využívanie inovačného potenciálu**

Tematický cieľ:

- Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania;
- Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií.

▪ **Prioritná os 2 Kvalitné životné prostredie**

Tematický cieľ:

- Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov.

▪ **Prioritná os 3 Rozvoj miestnych iniciatív**

Tematický cieľ:

- Posilnenie inštitucionálnych kapacít orgánov verejnej správy a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy.

▪ **Prioritná os 4 Technická pomoc**

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

Strategický dokument OPCZ SR-ČR 2014-2020 vychádza z nižšie uvedených koncepcií a strategických dokumentov, ktoré sa vzťahujú k cieľom životného prostredia. Nadväzuje na ich strategické ciele a priority:

Dokumenty medzinárodného charakteru

- Európa 2020: Stratégia pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast (2010),
- Biela kniha – Adaptácia na zmenu klímy: Európsky rámec opatrení,

- Stratégia EÚ na ochranu biodiverzity do roku 2020 Udržateľná Európa pre lepší svet: Stratégia EÚ pre udržateľný rozvoj – A Sustainable Europe for a Better World: A European Union Strategy for Sustainable Development, Brussels, 15. 05. 2001,
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003) a jeho protokolov (Protokol o trvalo udržateľnom obhospodarovaní lesov, Protokol o zachovaní a trvalo udržateľnom využívaní biologickej a krajinskej diverzity),
- Európsky dohovor o krajine (2000),
- Kľúčové smernice, rozhodnutia a nariadenia na úrovni EÚ;

Dokumenty národného charakteru v SR

- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky, schváleného uznesením Národnej rady SR č. 339/1993 a uzneseniami vlády SR č. 619/1993, č. 894/1993 a č. 531/1994,
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (NSRR, schválená uznesením vlády SR č. 296/2010),
- Program protipovodňovej ochrany do roku 2010 (schválený uznesením vlády č. 31/2000),
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 (schválenú uznesením vlády SR č. 513/2011),
- Národný environmentálny akčný program I. (NEAP I., schválený uznesením vlády SR č. 350/1996), ktorý obsahoval 1356 opatrení na realizáciu 76 cieľov,
- Národný environmentálny akčný program II. (NEAP II., schválený uznesením vlády SR č. 1112/1999), ktorý obsahoval 824 opatrení na realizáciu 52 cieľov,
- Národný environmentálny akčný program III. (NEAP III., schválený uznesením operatívnej porady ministra životného prostredia z 18. septembra 2003 č. 54/B.3),
- Dlhodobý zámer štátnej vednej a technickej politiky do roku 2015 (schválený uznesením vlády SR č. 766/2007),
- Stratégia plnenia Dlhodobého zámeru štátnej vednej a technickej politiky do roku 2015 (schválená uznesením vlády SR č. 79/2008),
- Stratégia popularizácie vedy a techniky v spoločnosti (schválenú uznesením vlády SR č. 103/2007),
- Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu Slovenskej republiky,
- Koncepcia rozvoja občianskej spoločnosti na Slovensku (schválenú uznesením vlády SR č. 68/2012),
- Stratégia politiky cestovného ruchu SR (schválená uznesením vlády SR č. 783/2007),
- Energetická politika SR (schválená uznesením vlády SR č. 29/2006),
- Stratégia energetickej bezpečnosti SR (schválená uznesením vlády SR č. 732/2008),
- Koncepcia energetickej efektívnosti SR (schválená uznesením vlády SR č. 576/2007),
- Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2011 - 2013 (schválený uznesením vlády SR č. 301/2011),
- Stratégia vyššieho využívania obnoviteľných zdrojov energie v SR (schválená uznesením vlády SR č. 383/2007),
- Národný akčný plán pre využívanie energie z obnoviteľných zdrojov (schválený uznesením vlády SR č. 677/2010);

Sektorové stratégie, koncepcie, programy a plány starostlivosti o životné prostredie SR

- Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií pre územie SR (uznesenie vlády SR č. 119/2006),
- Národný program SR pre vykonávanie smernice Rady 91/271/EHS o čistení komunálnych odpadových vôd,
- Štátny program sanácie environmentálnych záťaží (2010 - 2015) (schválený uznesením vlády SR č. 153/2010),
- Národný program znižovania emisií základných znečisťujúcich látok do roku 2010 (schválený uznesením vlády SR č. 754/2007),
- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku (schválená uznesením vlády SR č. 231/1997 a uznesením NR SR č. 676/1997),

- Aktualizovaný akčný plán pre implementáciu Národnej stratégie ochrany biodiverzity na Slovensku pre roky 2003 - 2010 (schválený uznesením vlády SR č. 1209/2002),
- Koncepcia ochrany prírody a krajiny 2006 - 2015 (schválená uznesením vlády SR č. 471/2006),
- Stratégia obmedzenia ukladania biologicky rozložiteľných odpadov na skládky odpadov (schválená uznesením vlády SR č. 904/2010),
- Akčný plán využitia biomasy na roky 2008 - 2013 (schválený uznesením vlády SR č. 130/2008),
- Program odpadového hospodárstva SR na roky 2011 - 2015 (POH SR schválený uznesením vlády SR č. 69/2012),
- Národný akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov SR (NEHAP IV. schválený uznesením vlády SR č. 10/1012),
- Akčný plán Koncepcie rozvoja občianskej spoločnosti za rezort životného prostredia (schválený uznesením vlády č. 68/2012),
- Koncepcia environmentálnej výchovy a vzdelávania (schválená uznesením vlády SR č. 846/1997);

Dokumenty národného charakteru v ČR

- Dohoda o partnerství pro programové období 2014 - 2020,
- Strategický rámec udržitelného rozvoje 2010+,
- Strategie regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020,
- Politika územního rozvoje České republiky 2008 (nová sa aktuálne spracováva),
- Program rozvoje venkova ČR,
- Státní politika životního prostředí ČR 2012 – 2020,
- Aktualizace Státního programu ochrany přírody a krajiny České republiky (2009),
- Program ochrany biologické rozmanitosti ČR 2005,
- Zásady státní lesnické politiky,
- Politika ochrany klimatu ČR 2009 – 2020,
- Národní program snižování emisí ČR,
- Plán hlavních povodí České republiky,
- Strategie ochrany před povodněmi pro území ČR (2000) – průběžně,
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací území ČR,
- Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky (2008 - 2015),
- Státní surovinová politika České republiky (2012),
- Státní energetická koncepce ČR (2012),
- Plán odpadového hospodářství ČR,
- Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2014 – 2020,
- Zdraví 21 - Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR,
- Akční plán zdraví a životního prostředí České republiky;

Koncepčné dokumenty krajov ČR

- Strategie a Program rozvoje kraje,
- Regionální inovační strategie,
- Územně analytické podklady,
- Zásady územního rozvoje,
- Koncepce ochrany přírody a krajiny,
- Integrovaný krajský program snížení emisí a zlepšení kvality ovzduší na území kraje,
- Plán rozvoje vodovodů a kanalizací,
- Plán odpadového hospodářství,
- Program rozvoje cestovního ruchu,
- Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.

III. OPIS PRIEBEHU PRÍPRAVY A POSUDZOVANIA

OPCZ SR-ČR 2014-2020 ako strategický dokument je podľa § 4 ods. 1 zákona predmetom posudzovania vplyvov strategických dokumentov. Vzhľadom k tomu, že je OPCZ SR-ČR 2014-2020 strategickým dokumentom pripravovaným pre oblasť rozvoja cezhraničnej spolupráce medzi Slovenskou republikou a Českou republikou, posudzovanie vplyvov zabezpečilo Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „MŽP SR“) v úzkej spolupráci s Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky (ďalej len „MPRV SR“) ako riadiacim orgánom pre OPCZ SR-ČR 2014-2020.

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

Vypracovanie návrhu OPCZ SR-ČR 2014-2020 ako strategického dokumentu zabezpečilo MPRV SR v apríli 2014. Znenie návrhu strategického dokumentu bolo zverejnené na webových sídlach: www.land.gov.sk a www.enviroportal.sk.

Proces posudzovania vplyvov OPCZ SR-ČR 2014-2020 na životné prostredie bol na základe postupu dohodnutého medzi MŽP SR, MPRV SR, Ministerstvom pro místní rozvoj České republiky a Ministerstvem životního prostředí České republiky vykonaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom č. 100/2001 Sb., o posudzovaní vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů a smernicou 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní vplyvov určitých plánov a programov na životné prostredie. Prebehol v nasledovných krokoch:

- MPRV SR ako riadiaci orgán pre OPCZ SR-ČR 2014-2020 doručilo dňa 24. 07. 2013 listom č. MPRV-2013-2331/15887-19, zo dňa 22. 07. 2013 podľa § 5 ods. 1 zákona na MŽP SR, odbor environmentálneho posudzovania oznámenie o strategickom dokumente a zároveň ho zverejnilo podľa § 6 ods. 1 zákona na webovom sídle www.mpsr.sk a www.sk-cz.eu a v tlači (denník Pravda) s určením termínu a miesta na predloženie pripomienok. MŽP SR zároveň zabezpečilo zverejnenie oznámenia na webovom sídle www.enviroportal.sk. MŽP SR súčasne o oznámení písomne informovalo jednotlivé slovenské ústredné orgány štátnej správy, úrady dotknutých samosprávnych krajov, dotknuté obvodné úrady životného prostredia v sídle kraja, Združenie miest a obcí Slovenska, štátny orgán ochrany prírody a krajiny a Ministerstvo životního prostředí České republiky;
- Prerokovanie rozsahu hodnotenia strategického dokumentu a časového harmonogramu podľa § 8 ods. 1 zákona sa uskutočnilo dňa 19. 09. 2013 o 10⁰⁰ hod. na MŽP SR. Určený bol dňa 20. 09. 2013 (list č. 6679/2013-3.4/pl);
- Určený rozsah hodnotenia a časový harmonogram bol v plnom rozsahu zverejnený na webovom sídle MŽP SR www.enviroportal.sk spolu s informáciou pre verejnosť o možnosti pripomienkovať ho po dobu 10 dní od jeho zverejnenia. Zároveň bol zverejnený na webovom sídle www.sk-cz.eu;
- Na základe určeného rozsahu hodnotenia zabezpečilo MPRV SR podľa § 9 ods. 1 zákona hodnotenie vplyvu návrhu OPCZ SR-ČR 2014-2020 na životné prostredie a výsledok hodnotenia uviedlo v správe o hodnotení strategického dokumentu;
- MPRV SR predložilo dňa 28. 04. 2014 podľa § 9 ods. 5 zákona na MŽP SR listom č. MPRV-2014-1696/9750-14, zo dňa 23. 04. 2014 úplné znenie návrhu OPCZ SR-ČR 2014-2020 a správu o hodnotení v písomnej a elektronickej forme.
- Predložené dokumenty boli zverejnené na webovom sídle MŽP SR www.enviroportal.sk a tiež na www.mpsr.sk a www.sk-cz.eu spolu s termínom na predkladanie stanovísk a adresy, na ktorú možno stanoviská predkladať. MŽP SR súčasne o zverejnených dokumentoch písomne informovalo jednotlivé slovenské ústredné orgány štátnej správy, úrady dotknutých samosprávnych krajov, odbory starostlivosti o životné prostredie dotknutých okresných úradov, Združenie miest a obcí Slovenska, štátny orgán ochrany prírody a krajiny, orgán na ochranu zdravia a Ministerstvo životního prostředí České republiky.

republiky. MŽP SR všetkých zároveň informovalo o termíne a mieste konania verejného prerokovania správy o hodnotení vplyvov a návrhu strategického dokumentu;

- V Českej republike bola správa o hodnotení vplyvov a návrh strategického dokumentu zverejnená v Informačnom systéme SEA na webovom sídle CENIA http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MZP036M a informácia o tomto zverejnení a o konaní verejného prerokovania bola rozoslaná dotknutým samosprávnym celkom na zverejnenie a vyjadrenie a správnym úradom na vyjadrenie. Po zverejnení na úradných tabuliach dotknutých krajov bol každý oprávnený zaslať na Ministerstvo životného prostredia Českej republiky písomné stanovisko do 30 dní odo dňa zverejnenia. Po uplynutí tejto lehoty vypracovalo Ministerstvo životného prostredia Českej republiky sumárne stanovisko za Českú republiku a zaslalo ho na MŽP SR;
- Verejné prerokovanie správy o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a návrhu OPCZ SR-ČR 2014-2020 sa uskutočnilo dňa 21. 05. 2014 o 14⁰⁰ hod. na MŽP SR. Z verejného prerokovania bol vypracovaný záznam a tvorí súčasť spisovej dokumentácie na MŽP SR;
- Na základe pripomienok vznesených v stanoviskách k správe o hodnotení strategického dokumentu, MŽP SR požiadalo MPRV SR listom č. 2998/2014-3.4/pl, zo dňa 21. 07. 2014 o poskytnutie doplňujúcich informácií na objasnenie týchto pripomienok. MPRV SR poskytlo MŽP SR požadované doplňujúce informácie listom č. MPRV-2014-1696/16752-22, zo dňa 29. 07. 2014 resp. listom č. MPRV-2014-1696/17193-29, zo dňa 06. 08. 2014. MŽP SR zaslalo poskytnuté doplňujúce informácie Ministerstvu životného prostredia Českej republiky, ktoré sa k nim však už dodatočne nevyjadriilo;
- MPRV SR zabezpečilo podľa § 13 ods. 5 zákona vypracovanie odborného posudku. MŽP SR určilo za spracovateľa odborného posudku doc. RNDr. Evu Pauditšovou, PhD., zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 500/2010-OPV, listom č. 2998/2014-3.4/pl, zo dňa 23. 07. 2014;
- MPRV SR predložilo vypracovaný odborný posudok na MŽP SR dňa 08. 09. 2014 listom č. MPRV-2014-1696/19271-38, zo dňa 04. 09. 2014;
- MŽP SR vypracovalo podľa § 14 ods. 1 zákona v súčinnosti s orgánom na ochranu zdravia na základe doručeného odborného posudku toto záverečné stanovisko z procesu posudzovania vplyvov č. 2998/2014-3.4/pl, zo dňa 11. 09. 2014.

Po ukončení procesu posudzovania vplyvov OPCZ SR-ČR 2014-2020 na životné prostredie podľa zákona, zohľadní MPRV SR ako obstarávateľ a riadiaci orgán toto záverečné stanovisko vypracované MŽP SR v návrhu strategického dokumentu, nakoľko podľa § 15 ods. 1 zákona, ak ide o prípravu a schvaľovanie strategického dokumentu, musí sa prihliadať na existenciu aj obsah záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu a najmä na podmienky prijatia strategického dokumentu.

Predpokladaný termín predloženia návrhu OPCZ SR-ČR 2014-2020 na rokovanie vlády Slovenskej republiky je stanovený na 16. 09. 2014.

2. Orgán kompetentný na jeho prijatie

Vláda Slovenskej republiky a Európska komisia.

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Uznesenie vlády Slovenskej republiky a Rozhodnutie Európskej komisie.

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Správu o hodnotení vplyvov OPCZ SR-ČR 2014-2020 ako strategického dokumentu vypracovala podľa § 9 a prílohy č. 4 zákona doc. RNDr. Ingrid Belčáková, PhD., IBECS, Lopenícka 1A, 831 02 Bratislava., v apríli 2014.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Podľa § 13 ods. 4 zákona určilo MŽP SR listom č. 2998/2014-3.4/pl, zo dňa 23. 07. 2014 za spracovateľa odborného posudku predmetného strategického dokumentu doc. RNDr. Evu Pauditšovú, PhD., zapísanú v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov na životné prostredie pod číslom 500/2010-OPV.

Odborný posudok a návrh záverečného stanoviska vypracovala jeho spracovateľka na základe predloženej správy o hodnotení strategického dokumentu, návrhu strategického dokumentu, vlastných poznatkov, záznamu z verejného prerokovania strategického dokumentu a v neposlednom rade s prihliadnutím na doručené písomné stanoviská od jednotlivých subjektov procesu posudzovania.

Spracovateľka v odbornom posudku uvádza, že správa o hodnotení strategického dokumentu je vypracovaná na základe dostupných informácií primeranej podrobnosti a obsahuje dostatočne rozpracované všetky body podľa prílohy č. 4 zákona.

Spracovateľka odborného posudku odporučila v jeho závere schváliť strategický dokument.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

V zákonom stanovenej lehote 21 dní podľa § 12 zákona bolo v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie k návrhu OPCZ SR-ČR 2014-2020 a k správe o hodnotení vplyvov na MŽP SR doručených 10 písomných stanovísk od slovenských orgánov štátnej správy a samosprávy (Úrad trnavského samosprávneho kraja; Úrad trenčianskeho samosprávneho kraja; Okresný úrad Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie; Okresný úrad Trenčín, Odbor starostlivosti o životné prostredie; Okresný úrad Žilina, Odbor starostlivosti o životné prostredie; Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky; Úrad vlády Slovenskej republiky; MŽP SR, Sekcia ochrany prírody a tvorby krajiny; MŽP SR, Sekcia vôd; Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky) a od Ministerstva životného prostredia Českej republiky (ďalej len MŽP ČR) 1 písomné sumárne stanovisko za Českú republiku, ktoré zahŕňalo čiastkové vyjadrenia z piatich dotknutých českých orgánov. Od verejnosti neboli doručené k posudzovaným dokumentom žiadne písomné stanoviská.

Mnohé pripomienky od dotknutých orgánov boli formálno-technického charakteru týkajúce sa spresnenia údajov, názvov, resp. ich aktualizácie. Tieto boli do strategického dokumentu zapracované. Časť pripomienok týkajúca sa odporúčaní, resp. požiadaviek posudzovať veľmi dôsledne vplyvy činností (aktivít) na určité zložky životného prostredia (zohľadňujúce predovšetkým chránené územia, prírodné zdroje, či intenzitu osídlenia), ktoré sa budú realizovať v rámci OPCZ SR-ČR 2014-2020, bola akceptovaná. Reálne splnenie požiadaviek bude možné až počas posudzovania konkrétnych aktivít v období rokov 2014 - 2020.

Na pripomienku vznesenú v sumárnom stanovisku MŽP ČR, ktorá sa týkala požiadavky „na doplnenie hodnotenia dôsledkov OPCZ SR-ČR 2014-2020 na lokality Natura 2000 (list č. 50999/ENV/14, zo dňa 15. 07. 2014) alebo zdôvodnenie nezrealizovania takéhoto hodnotenia“ reagovalo MPRV SR v rámci požadovaných doplňujúcich informácií poskytnutých MŽP SR listom č. MPRV-2014-1696/16752-22, zo dňa 29. 07. 2014:

„Neuskutočnenie hodnotenia strategického dokumentu z hľadiska sústavy Natura 2000 vyplýva zo samotného charakteru strategického dokumentu, ktorý nedefinuje konkrétny plán alebo projekt, ale zameriava sa na možné oblasti podpory. Preto takéto hodnotenie vplyvov by bolo možné iba na projektovej úrovni. V rámci Programu budú môcť byť financované len tie projekty, ktoré budú predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie vrátane hodnotenia lokalít Natura 2000. Povinnosťou každého projektového partnera bude preukázať, že táto podmienka je splnená a projekt je spôsobilý na financovanie. Spôsob preukázania tejto skutočnosti bude vychádzať z príslušných národných právnych predpisov, z charakteru projektov a miesta ich realizácie. Počas prípravy programovej dokumentácie budú požadované o spoluprácu aj relevantné orgány ochrany prírody v oboch krajinách tak, aby v rámci určenia povinností projektových partnerov v oblasti ochrany chránených území bola zabezpečená

požiadavka vyplývajúca z článku 6, ods. 3 Smernice Rady 92/43/EHS zo dňa 21. mája 1992 o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín“.

MŽP SR zaslalo poskytnuté doplňujúce informácie MŽP ČR, ktoré sa k nim však už dodatočne nevyjadřilo.

MPRV SR zároveň v rámci požadovaných doplňujúcich informácií reagovalo na pripomienky v priloženom stanovisku Krajského úradu Juhomoravského kraja, ktorého podstatné časti sú nasledovné:

- „Určenie tematického zamerania Operačného programu a z toho vyplývajúcich priorít bolo výsledkom viac ako dvojročnej práce v rámci pracovnej skupiny pre prípravu nového programového obdobia, ktorého členmi sú okrem iných aj zástupcovia všetkých dotknutých krajov, teda aj zástupcovia Juhomoravského kraja. Pracovná skupina na základe vypracovanej socioeconomickej analýzy cezhraničného územia, ako aj predložených požiadaviek jednotlivých zainteresovaných partnerov rozhodla, že v rámci Programu bude možnosť podporovať aktivity zamerané na protipovodňové opatrenia formou tzv. mäkkých aktivít (napr. prostredníctvom vypracovania štúdií). Jedným z hlavných dôvodov bolo, že Program cezhraničnej spolupráce svojou alokáciou nedokáže pokryť finančné nároky projektov v rámci danej problematiky. Problematika protipovodňových opatrení je dostatočne podchytená v rámci oboch krajín prostredníctvom programov na národnej úrovni, ktoré poskytnú dostatok finančných prostriedkov na realizáciu takýchto aktivít.
- K otázke týkajúcej sa majetkového vysporiadania pozemkov a stavieb nevieme zaujať stanovisko, nakoľko ide o problematiku mimo pôsobnosti MPRV SR.“

Všetky relevantné pripomienky a odporúčania zo strany dotknutých slovenských a českých orgánov k návrhu OPCZ SR-ČR 2014-2020 a k správe o hodnotení strategického dokumentu už boli zapracované do samotného strategického dokumentu, resp. do odporúčaní uvedených v časti VI. „ZÁVERY“, bode č. 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu OPCZ SR-ČR 2014-2020 sa uskutočneného dňa 21. 05. 2014 o 14⁰⁰ hod. na Ministerstve životného prostredia SR, pracovisku Hanulova 5/D (Dúbravka), 841 01 Bratislava, v miestnosti č. 203 na 2. poschodí.

Termín a miesto konania verejného prerokovania bolo v Slovenskej republike zverejnené na webovom sídle www.enviroportal.sk, www.mpsr.sk a www.sk-cz.eu a v Českej republike na webovom sídle CENIA http://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MZP036M.

Verejného prerokovania sa zúčastnilo 7 ľudí, z toho za spracovateľa správy o hodnotení 1 osoba, za MPRV SR ako obstarávateľa a riadiaci orgán 2 osoby a za MŽP SR 1 osoba (prítomní podľa prezenčnej listiny).

Verejné prerokovanie otvoril zástupca MŽP SR, Mgr. P. Lukáč. Na úvod privítal prítomných a objasnil účel a program verejného prerokovania. Zhodnotil doterajší proces posudzovania vplyvov a stručne prezentoval nasledujúce kroky. Následne odovzdal slovo zástupkyňi MPRV SR ako riadiaceho orgánu pre OPCZ SR-ČR 2014-2020, Mgr. V. Cimovej.

Mgr. V. Cimová predstavila samotný návrh OPCZ SR-ČR 2014-2020, jeho štruktúru, strategické ciele, priority, opatrenia, ako aj proces prípravy a schvaľovania dokumentu. Následne odovzdala slovo prítomnému zástupcovi spracovateľa správy o hodnotení vplyvov, RNDr. R. Misiáčekovi, ktorý prezentoval výsledky hodnotenia vplyvov na životné prostredie a samotnú správu o hodnotení vplyvov OPCZ SR-ČR 2014-2020 na životné prostredie. V zmysle programu verejného prerokovania nasledovala diskusia, v rámci ktorej vystúpil pán R. Kadnár zo Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. s otázkou, či bude z OPCZ SR-ČR 2014-2020 možné financovať projekty protipovodňovej ochrany? Na otázku reagovala Mgr. V. Cimová, informovala prítomných, že z OPCZ SR-ČR 2014-2020 bude možnosť podporovať aktivity zamerané na protipovodňové opatrenia formou tzv. mäkkých

aktivít (napr. štúdie).

Nakoľko v rámci diskusie už ďalšie otázky neodzneli, Mgr. P. Lukáč sa poďakoval prítomným za účasť a diskusiu a verejné prerokovanie ukončil.

IV. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Predpokladané vplyvy OPCZ SR-ČR 2014-2020 sú spracované podľa jednotlivých prioritných osí.

Pri hodnotení vplyvov bola uplatnená škála, podľa ktorej sú vplyvy členené na priame a nepriame, pozitívne a negatívne a tieto sú aj čiastočne gradované (významný vplyv, mierny vplyv).

V determinácii vplyvov prevažujú pozitívne vplyvy (priame a nepriame) na životné prostredie a zdravie obyvateľov. Zhodnotené boli aj kumulatívne a synergické vplyvy, ktoré sú pre strategické dokumenty podstatné.

Negatívne vplyvy sa najviac očakávajú v rámci prioritnej osi 2: Kvalitné životné prostredie, a to najmä v súvislosti s plnením špecifického cieľa „Zvýšenie dostupnosti kultúrneho a prírodného dedičstva pre obyvateľov a návštevníkov cezhraničného regiónu“. Predikcia negatívnych vplyvov vyplýva z faktu, že budúce činnosti a projekty môžu prísť do kolízie so záujmami ochrany prírody a krajiny, a to vzhľadom na územný rozsah chránených území nachádzajúcich sa v dotknutých oblastiach, vrátane lokalít Natura 2000.

Všetky vplyvy na zložky životného prostredia a obyvateľov sú determinované ako potenciálne v prípade, že sa bude posudzovať a následne realizovať projekt (činnosť), ktorý bude v súlade so strategickým dokumentom OPCZ SR-ČR 2014-2020.

OPCZ SR-ČR 2014-2020 vychádza z globálneho cieľa, ktorým je „vytvorenie ekonomicky, spoločensky, environmentálne a kultúrne integrovaného česko-slovenského prihraničného regiónu poskytujúceho svojim obyvateľom na oboch stranách hranice vysokú kvalitu života, inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a aj dosiahnutie sociálnej, ekonomickej a územnej súdržnosti“. Na globálny cieľ nadväzujú špecifické ciele vymedzené v rámci jednotlivých prioritných osí. Na základe analýzy súčasných environmentálnych problémov a potenciálnych vplyvov súvisiacich s implementáciou OPCZ SR-ČR 2014-2020, analýzy horizontálnych a sektorových politík, stratégií a koncepcií, ktoré majú vzťah k danej problematike a príslušných právnych predpisov vzťahujúcich sa na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravie, boli pre jednotlivé oblasti sformulované nasledovné environmentálne ciele:

Prioritná os 1 Využívanie inováčného potenciálu

Tematický cieľ:

- Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania.
- Posilnenie výskumu, technologického rozvoja a inovácií.

Investičné priority

- Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, ako aj zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom: prípravy a vykonávania spoločných vzdelávacích, odborných vzdelávacích a školiacich programov.
- Podpora investovania podnikov do výskumu a inovácie a vytvárania prepojení a synergii medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vysokoškolským vzdelávacím prostredím.

Špecifické ciele

- Zvýšenie relevantnosti obsahu vzdelávania pre potreby trhu práce s cieľom zlepšenia uplatniteľnosti na trhu práce.
- Zintenzívnenie využívania výsledkov aplikovaného výskumu malými a strednými podnikmi.

Prioritná os 2 Kvalitné životné prostredie

Tematický cieľ:

- Zachovanie a ochrana životného prostredia a podpora efektívneho využívania zdrojov.

Investičné priority

- Zachovanie, ochrana, podpora a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva.

- Ochrana a obnova biologickej diverzity a pôdy a podpory ekosystémových služieb vrátane prostredníctvom siete NATURA 2000 a zelených infraštruktúr.

Špecifické ciele

- Zvýšenie atraktívnosti kultúrneho a prírodného dedičstva pre obyvateľov a návštevníkov cezhraničného regiónu.
- Ochrana biodiverzity cezhraničného územia prostredníctvom spolupráce v oblasti ochrany a koordinovaného riadenia prírodne významných území.

Prioritná os 3 Rozvoj miestnych iniciatív

Tematický cieľ:

- Posilnenie inštitucionálnych kapacít orgánov verejnej správy a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy.

Investičné priority

- Posilnenie inštitucionálnych kapacít verejných orgánov a zainteresovaných strán a efektivity verejnej správy prostredníctvom: podpory právnej a administratívnej spolupráce a spolupráce medzi občanmi a inštitúciami.

Špecifické ciele

- Zvýšenie kvalitatívnej úrovne cezhraničnej spolupráce miestnych a regionálnych aktérov.

Prioritná os 4 Technická pomoc

Špecifické ciele

- Zabezpečenie efektívneho riadenia a implementácie OPCZ SR-ČR 2014-2020.

Predpokladané vplyvy boli vzhľadom na uvedené prioritné osi strategického dokumentu vyhodnotené nasledovne:

Prioritná os 1: Využívanie inovačného potenciálu

Špecifický cieľ	Obyvateľstvo a zdravie	Ovzdušie a klimatické faktory	Pôda a horninové prostredie	Voda	Biodiverzita a ochrana prírody	Krajina	Kultúrne dedičstvo	Materiálne zdroje	Poznámky
Zvýšenie relevantnosti obsahu vzdelávania pre potreby trhu práce s cieľom zlepšenia uplatniteľnosti na trhu práce	+	0/+	0	0/+	0	0	0/+	0/+	Pozitíva možno očakávať nepriamo v súvislosti so zvyšovaním environmentálneho povedomia, predovšetkým v oblasti ochrany ovzdušia, ochrany vôd a nakladania s odpadmi. V štruktúre vzdelávania by bolo potrebné zohľadňovať potreby nových environmentálnych profesií.
Zintenzívnenie využívania výsledkov aplikovaného výskumu malými a strednými podnikmi	+	0/+	0	0/+	0	0	0/+	0/+	Zvýšenie miery uplatniteľnosti na trhu práce, vzdelávacie programy a spolupráca v oblasti výskumu môžu priniesť zlepšenie zdravotného stavu obyvateľov; pozitívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia môže mať podpora spolupráce vo výskume.

Prioritná os 2: Kvalitné životné prostredie

Špecifický cieľ	Obyvateľstvo a zdravie	Ovzdušie a klimatické faktory	Pôda a horninové prostredie	Voda	Biodiverzita a ochrana prírody	Krajina	Kultúrne dedičstvo	Materiálne zdroje	Poznámky
Zvýšenie dostupnosti kultúrneho a prírodného dedičstva pre obyvateľov a návštevníkov cezhraničného regiónu	+	+/-	-	+/-	-	-	-	-	<p>Budovanie nových úsekov ciest môže vyvolať bariérový efekt so záujmami ochrany prírody a krajiny, keďže mnohé z nich priamo pretínajú alebo sa dotýkajú chránených území a ich ochranných pásiem. Potenciálne vplyvy konkrétnych projektov je potrebné vopred detailne posúdiť.</p> <p>Bol identifikovaný potenciálny bariérový efekt s environmentálnymi cieľmi, napr. zabezpečiť ochranu cenných častí prírody a funkčnosti ekosystémov, zabezpečiť integritu lokalít Natura 2000, udržať ekologickú stabilitu krajiny.</p> <p>Pre realizáciu projektov s možným dopadom na lokality systému Natura 2000 sú rozhodujúce znenia článkov 6(3) a 6(4) Smernice o biotopoch, ktoré upravujú povinnosť a postup primeraného hodnotenia plánov alebo projektov.</p> <p>Cieľ zachovania alebo obnovy priaznivého stavu vybraných druhov a biotopov európskeho významu nevylučuje aktivity v územiach Natura 2000, pokiaľ tieto aktivity nenarušujú ich priaznivý stav.</p> <p>Pred realizáciou akéhokoľvek plánu alebo projektu, ktorý priamo nesúvisí s určitou lokalitou Natura 2000, alebo nie je pre starostlivosť o ňu nevyhnutný, ale pravdepodobne bude mať na túto lokalitu významný vplyv buď samostatne alebo v kombinácii, je však potrebné:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vykonať primerané hodnotenie predmetného plánu alebo projektu, vrátane kumulatívneho vplyvu ostatných plánov alebo projektov na lokality Natura 2000, z hľadiska cieľov ochrany týchto lokalít; • primerané hodnotenie je potrebné vykonať bez ohľadu na to, či je plán alebo projekt plánovaný priamo v tejto lokalite alebo mimo nej (čo predstavuje posúdenie širšieho územia);

Špecifický cieľ	Obyvateľstvo a zdravie	Ovzdušie a klimatické faktory	Pôda a horninové prostredie	Voda	Biodiverzita a ochrana prírody	Krajina	Kultúrne dedičstvo	Materiálne zdroje	Poznámky
Zvýšenie dostupnosti kultúrneho a prírodného dedičstva pre obyvateľov a návštevníkov cezhraničného regiónu	+	+/-	-	+/-	-	-	-	-	<ul style="list-style-type: none"> navrhnuť a rovnakým postupom preveriť rovnocenné alternatívne riešenia predmetného plánu alebo projektu. <p>Ak z primeraného hodnotenia vyplynie, že plán alebo projekt bude mať významný nepriaznivý vplyv na integritu príslušnej lokality Natura 2000, alebo ak aj po vykonaní primeraného hodnotenia zostávajú pochybnosti o významnosti vplyvov, projekt môže byť schválený len podľa postupu v článku 6(4) smernice o biotopoch, t.j. vtedy, ak je vo verejnom záujme. V takýchto prípadoch je vždy potrebné navrhnuť tzv. kompenzačné opatrenia, ktorými sa primerane nahradí strata biotopov alebo druhov európskeho významu a zmena funkcií a úlohy lokality v sústave Natura 2000. Medzi kompenzačné opatrenia patrí napr. obnova biotopov, vytvorenie náhradných lokalít alebo vyhlásenie novej porovnateľnej lokality sústavy Natura 2000.</p> <p>Pri zásahoch do druhov a biotopov, ktoré sú predmetom osobitného záujmu – tzv. prioritné druhy alebo prioritné biotopy európskeho významu – je možné plán alebo projekt s významným nepriaznivým vplyvom na Natura 2000 schváliť jedine z dôvodov zachovanie ľudského zdravia, bezpečnosti obyvateľstva, zlepšenia životného prostredia alebo z iného naliehavého dôvodu vyššieho verejného záujmu, ktorý určí EK.</p> <p>O navrhovaných kompenzačných opatreniach plánu alebo projektu schváleného vo vyššom verejnom záujme sú členské štáty povinné vždy podať EK informáciu. EK stanovila formát predkladania informácie podľa článku 6(4) smernice o biotopoch, ktorý obsahuje popis plánu alebo projektu, popis predmetného územia Natura 2000, výsledky primeraného posúdenia (posúdenie alternatív, dôvody vyššieho verejného záujmu, odôvodnenie schválenej alternatívy, zmierňujúce opatrenia, kompenzačné opatrenia a ďalšie údaje). EK informáciu zoberie na vedomie, resp. v prípade výskytu prioritných druhov alebo biotopov európskeho významu vydá k nej stanovisko.</p> <p>V národnej legislatíve boli požiadavky čl. 6(3) a 6(4) smernice o biotopoch transponované do § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a zákona č. 24/2006 Z. z.</p>
Ochrana biodiverzity cezhraničného územia prostredníctvom spolupráce v oblasti ochrany a koordinovaného riadenia chránených území	++	+	0/+	+	++	++	++	+	<p>Ochrana biologickej diverzity a chránených území môže mať nepriamy pozitívny vplyv na pôdu a horninové prostredie, priamy pozitívny vplyv na zdravie a pohodu obyvateľov, priamy pozitívny vplyv na ovzduší a klímu, vodu a vodné zdroje.</p> <p>PO3 je priamo zameraná na ochranu biodiverzity, krajiny a prírodného dedičstva.</p>

Prioritná os 3: Rozvoj miestnych iniciatív

Špecifický cieľ	Obyvateľstvo a zdravie	Ovzdušie a klimatické faktory	Pôda a horninové prostredie	Voda	Biodiverzita a ochrana prírody	Krajina	Kultúrne dedičstvo	Materiálne zdroje	Poznámky
Zvýšenie kvalitatívnej úrovne cezhraničnej spolupráce miestnych a regionálnych aktérov	+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	0/+	Zlepšenie inštitucionálnej spolupráce, vytváranie stratégií a partnerstvo môžu mať nepriamy pozitívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia.

Prioritná os 4: Technická pomoc

Špecifický cieľ	Obyvateľstvo a zdravie	Ovzdušie a klimatické faktory	Pôda a horninové prostredie	Voda	Biodiverzita a ochrana prírody	Krajina	Kultúrne dedičstvo	Materiálne zdroje	Poznámky
Zabezpečenie efektívneho riadenia a implementácie OPCS SR ČR 2014-2020	0	0	0	0	0	0	0	0	Cieľom prioritnej osi je zabezpečenie riadneho a plynulého procesu riadenia, prípravy, implementácie, monitorovania, hodnotenia, finančného riadenia, publicity, kontroly a auditu tak, aby bol napĺňaný globálny a špecifické ciele programu. Realizácia cieľov PO5 nemá žiadny vzťah k stanoveným environmentálnym cieľom.

Vysvetlivky:

- ++ priamy významný pozitívny vplyv
- + mierny pozitívny vplyv
- 0 väzba medzi aktivitou a environmentálnym cieľom neexistuje alebo je slabá
- priamy negatívny vplyv
- 0/+ predpokladaný nepriamy pozitívny vplyv
- 0/- predpokladaný nepriamy negatívny vplyv
- +/- možný pozitívny aj negatívny vplyv
- ? pre vyhodnotenie nie sú relevantné podklady, vplyv nie je možné jednoznačne určiť

Vplyvy OPCZ SR-ČR 2014-2020 na životné prostredie boli hodnotené aj prostredníctvom princípov a kritérií udržateľného rozvoja a sú súhrnne vyjadrené nasledovne:

Princíp	Kritérium	Charakteristika a miera vplyvu realizácie OPCZ SR ČR 2014-2020	Prioritná os s dominantným významom pri naplňaní kritéria
Princíp podpory rozvoja ľudských zdrojov	zabezpečenie ochrany zdravia ľudí,	nepriamy, pozitívny kumulatívny, synergický	1, 4
	zabezpečenie optimálneho rozvoja ľudských zdrojov	priamy, významný, pozitívny, synergický	1,4
Ekologický princíp	zachovanie a podpora biodiverzity, vitality a odolnosti ekosystémov,	priamy , pozitívny	3, 4
	optimalizácia priestorového usporiadania a funkčného využívania krajiny zabezpečenie jej územného systému ekologickej stability,	nepriamy , neutrálny	3, 4
	zachovanie a podpora život zabezpečujúcich systémov,	nepriamy , neutrálny	3, 4
	zachovanie vysokej kvality zložiek životného prostredia – minimalizácia negatívnych vplyvov na životné prostredie	priamy , pozitívny	3, 4
	minimalizácia využívania neobnoviteľných zdrojov a prednostné využívanie obnoviteľných zdrojov, avšak v medziach ich reprodukčných schopností	nepriamy , neutrálny	3, 4
Princíp autoregulačného a sebaopodporného vývoja	Odhaľovanie a využívanie prírodných a antropicky simulovaných autoregulačných a sebaopodporných prírodných mechanizmov	nepriamy , neutrálny	1, 3, 4
	podpora uzavretých cyklov výroby a spotreby;	priamy , neutrálny	1, 3, 4
Efektívnostný princíp	zachovanie optimálnych látkovo-energetických cyklov	priamy , významný, pozitívny	1, 2, 3, 4
	minimalizácia surovínových a energetických vstupov,	priamy, významný, pozitívny	1, 2, 3, 4
	redukcia množstva výstupov a minimalizácia strát,	priamy , významný, pozitívny	1, 2, 3, 4
	zavádzanie a podpora nástrojov environmentálnej ekonomiky;	priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	1, 2, 3, 4
Princíp rozumnej dostatočnosti	rozumné a šetrné využívanie zdrojov a ich ochrana,	nepriamy pozitívny kumulatívny synergický	1, 2, 3, 4
	podpora vhodných foriem samozásobovania	nepriamy pozitívny kumulatívny synergický	1, 2, 3, 4
Princíp preventívnej opatrnosti a predvídavosti	uprednostňovanie preventívnych opatrení pred odstraňovaním nežiaducich následkov činností,	priamy pozitívny	1, 2, 3, 4
	rešpektovanie možných rizík (vrátane neoverených);	nepriamy , neutrálny	1, 2, 3, 4
Princíp rešpektovania potrieb a práv budúcich generácií	zachovanie možností využívania existujúcich zdrojov aj pre budúce generácie	priamy, pozitívny	1, 2, 3, 4
	zachovanie rovnakých práv budúcich generácií;	nepriamy , pozitívny	1, 2, 3, 4
Princíp vnútrogeneračnej, medzigeneračnej a globálnej rovnosti práv obyvateľov Zeme	zabezpečenie ľudských práv vo všetkých smeroch a systémoch,	nepriamy , pozitívny	1, 2, 3, 4
	zabezpečenie národnostnej, rasovej a inej rovnosti,	nepriamy , pozitívny	1, 2, 3, 4
	zabezpečenie práv ostatných živých bytostí;	nepriamy , pozitívny	1, 2, 3, 4
Princíp kultúrnej a spoločenskej Integrity	preferovanie rozvoja na báze vnútorného rozvojového potenciálu namiesto mechanicky importovaného rozvoja,	nepriamy, neutrálny	1, 3, 4

Princíp	Kritérium	Charakteristika a miera vplyvu realizácie OPCS SR ČR 2014-2020	Prioritná os s dominantným významom pri naplňaní kritéria
	zachovanie a obnova pozitívnych hodnôt krajiny, sociálnej a kultúrnej identity,	priamy, pozitívny	1, 3, 4
	podpora miestneho koloritu, ľudovej kultúry a duchovnej atmosféry,	priamy, pozitívny	1, 3, 4
	oživenie tradičných aktivít s citlivým využitím moderných technológií	priamy, pozitívny	1, 3, 4
	podpora spontánnych foriem pomoci, resp. svojpomoci	priamy, pozitívny	1, 3, 4
Princíp nenásilia	uplatňovanie mierových a konsenzuálnych metód riadenia,	nepriamy, neutrálny	1, 2, 3, 4
	nepoužívanie akýchkoľvek foriem násilia	nepriamy, neutrálny	1, 2, 3, 4
Princíp emancipácie a participácie	presadzovanie primeranej miery decentralizácie a uplatňovania príslušníkov daného spoločenstva	priamy, pozitívny	1, 2, 3, 4
	tvorba pracovných príležitostí a umožnenie prístupu k verejným statkom a službám,	priamy, pozitívny	1, 2, 3, 4
	účasť obyvateľov obcí na rozhodovaní a posilnenie verejnej kontroly;	nepriamy, neutrálny	1, 2, 3, 4
Princíp solidarity	uplatňovanie tolerance a porozumenia,	priamy, pozitívny	1, 2, 3, 4
	podpora vzájomnej pomoci a spoluzodpovednosti	priamy, pozitívny	1, 2, 3, 4
Princíp subsidiarity	prenášanie kompetencií na najnižšiu možnú hierarchickú úroveň ich realizácie a približovanie ich výkonu k občanovi,	priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	1, 2, 3, 4
Princíp prijateľných chýb	uprednostňovanie prístupov umožňujúcich návrat k východiskovému stavu - minimalizácia nevratných zmien s ťažko predvídateľnými dôsledkami	priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	1, 2, 3, 4
	bezodkladné zverejňovanie chýb a omylov, ako aj ich bezprostredné odstraňovanie, resp. zmierňovanie;	priamy veľmi významný pozitívny	1, 2, 3, 4
Princíp optimalizácie	cielené riadenie a zosúladovanie všetkých činností so smerom k rovnováhe, odstraňovanie nežiaducich následkov, zdrojov nestability a rizík,	priamy veľmi významný pozitívny	1, 2, 3, 4
	hľadanie a podpora verejnoprospešných činností s viacsmernými kladnými vplyvmi	priamy veľmi významný pozitívny kumulatívny synergický	1, 2, 3, 4

Posúdenie cezhraničných vplyvov

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu, sa nepriaznivé cezhraničné environmentálne vplyvy nepredpokladajú.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Chránené územia na národnej úrovni vrátane Európskej sústavy chránených území (Natura 2000) patria k najcennejším devízam, napriek tomu bývajú aj tieto územia často atakované rôznymi investičnými zámermi a vplyvmi antropogénneho pôvodu na životné prostredie. Aktivita vyplývajúce z OPCZ SR-ČR 2014-2020 môžu zahŕňať také činnosti, ktoré sa budú týkať aj chránených území.

Mnohé právne chránené územia sú v súčasnosti antropogénne narušené (čím nižší stupeň územnej ochrany platí v území, tým je predpoklad zásahov človeka vyšší). Územie Slovenska a Českej republiky pokrýva mnoho chránených území, ktoré sú jedinečné, majú právnu ochranu, sú atraktívne nielen na národnej, ale aj európskej úrovni. Objektom záujmu sú nielen druhy fauny a flóry, ale aj ich biotopy, ako aj objekty neživého charakteru. Environmentálne obzvlášť dôležité oblasti, ktoré sa nachádzajú v dosahu posudzovaného strategického dokumentu na území Slovenskej a Českej republiky, možno rozdeliť na:

- územia chránené podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- územia chránené podľa zákona č. 114/1992 Sb. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov,
- územia patriace do národných sústav chránených území európskeho významu – lokality Natura 2000.

V chránených územiach je zachovanie a ochrana predmetu ochrany pred akýmikoľvek zmenami prvoradá. V súčasnosti sa prejavujú výrazné tlaky na znižovanie výmery a úpravu hraníc chránených území. Pri realizácii OPCZ SR-ČR 2014-2020 bude nevyhnutné akceptovať požiadavky vyplývajúce zo všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti ochrany prírody a krajiny, najmä zákonov č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a č. 114/1992 Sb. o ochrane prírody a krajiny a súvisiacich predpisov.

Objekty budované v súvislosti s plnením projektov schválených v rámci OPCZ SR-ČR 2014-2020 by sa nemali umiestňovať do chránených území s najvyššími stupňami ochrany prírody a krajiny. S prihliadnutím na charakter plánovaných konkrétnych činností je potrebné detailne posúdiť potenciálne negatívne vplyvy na chránené vtáčie územia (CHVU) a územia európskeho významu (ÚEV). Nie je možné paušálne tvrdiť, že určité objekty súvisiace s prioritami OPCZ SR-ČR 2014-2020 nebude možné budovať v blízkosti CHVU alebo ÚEV.

V územiach, kde si lokality sústavy Natura 2000 vyžadujú prísnu ochranu alebo potrebu minimálnej činnosti na udržanie priaznivého stavu nebude možné rozvíjať aktivity spájané s OPCZ SR-ČR 2014-2020. Návrh akéhokoľvek projektu, ktorý má byť realizovaný na lokalite sústavy Natura 2000, musí byť dôsledne posúdený z hľadiska vplyvu na priaznivý stav lokality, pri ktorom sa musia preskúmať všetky informácie a zraniteľnosť druhov a biotopov, ktoré sú predmetom ochrany lokality, tzn. v prípade pravdepodobne významného vplyvu na takéto územie je potrebné vykonať primerané hodnotenie predmetného projektu (vrátane kumulatívneho vplyvu iných plánov alebo projektov na lokality Natura 2000) z hľadiska cieľov ochrany príslušných lokalít (vypracovať tzv. deklarácie Natura 2000). Všetky druhy projektov musia byť posúdené z hľadiska dlhodobých vplyvov a tie musia byť monitorované a kontrolované. Plány alebo projekty vyplývajúce z OPCZ SR-ČR 2014-2020 bude možné realizovať na lokalitách sústavy Natura 2000 len vtedy, ak sa bude rešpektovať biodiverzita a predmet ochrany chránených území. Každý projekt realizovaný v chránenom území musí brať do úvahy a realizovať nevyhnutné opatrenia na ochranu prírody na danom mieste.

Navrhovateľ projektu musí vždy brať do úvahy skutočnosť, že lokalita, ktorú si vybral pre umiestnenie svojej činnosti patrí do sústavy chránených území Natura 2000 a má predchádzať negatívnym vplyvom na lokalitu alebo by dokonca mal podporovať ochranu prírody danej lokality do tej miery, ako je to len možné.

Vzhľadom na charakter OPCZ SR-ČR 2014-2020 ako strategického dokumentu, v ktorom je opis vplyvov možný len v teoretickej potenciálnej rovine (nie sú v súčasnosti známe konkrétne lokality pre jednotlivé projekty), bude možné vplyvy na životné prostredie detailne riešiť v rámci procesov posudzovania vplyvov na životné prostredie strategických dokumentov s regionálnym dosahom a konkrétnych projektov navrhovaných činností.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania (odporúčanie, neodporúčanie)

Na základe výsledku procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu podľa zákona, pri ktorom sa zväžil stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, so zameraním najmä na súlad s ostatnými strategickými dokumentmi na medzinárodnej, národnej a regionálnej úrovni, úroveň spracovania oznámenia, určený rozsah hodnotenia, úroveň spracovania správy o hodnotení strategického dokumentu, po zohľadnení predložených stanovísk, výsledku verejného prerokovania a súvisiacich konzultácií a za súčasného stavu poznania

s a o d p o r ú č a

prijat' strategický dokument „**Operačný program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2014 - 2020**“.

2. Odporúčaný variant

Nakoľko bol OPCZ SR-ČR 2014-2020 ako strategický dokument vypracovaný v jednom variantnom riešení, odporúča sa prijať vo variante, ktorý bol posudzovaný z hľadiska vplyvov na životné prostredie, pri zohľadnení odporúčaní uvedených v časti VI. „ZÁVERY“, bode č. 3 „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

Na základe celkového výsledku procesu posudzovania vplyvov, stanovísk a pripomienok jednotlivých dotknutých subjektov, verejného prerokovania, odborného posudku a na základe samotného návrhu strategického dokumentu a správy o hodnotení strategického dokumentu sa na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu predpokladaných vplyvov na životné prostredie odporúčajú pre etapu ďalšieho rozpracovania a následnú realizáciu rámcové odporúčania.

Vzhľadom na charakter OPCZ SR-ČR 2014-2020 a jeho orientáciu na skvalitnenie podmienok života obyvateľov prostredníctvom realizácie jednotlivých budúcich aktivít počas programového obdobia 2014 - 2020 je celý systém opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie orientovaný na zabezpečenie udržateľného rozvoja. Ide predovšetkým o nasledovné opatrenia:

1. V následnom procese prípravy a schvaľovania OPCZ SR-ČR 2014-2020 zohľadniť pripomienky, požiadavky a odporúčania vznesené v stanoviskách k správe o hodnotení vplyvov na životné prostredie a k samotnému návrhu strategického dokumentu v zmysle doplňujúcich informácií poskytnutých MŽP SR listom č. MPRV-2014-1696/16752-22, zo dňa 29. 07. 2014 a listom č. MPRV-2014-1696/17193-29, zo dňa 06. 08. 2014;
2. Zabezpečiť dôslednú realizáciu posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni jednotlivých činností/projektov v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 100/2001 Sb., o posudzovaní vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů tak, aby bola zabezpečená optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie, výberu environmentálnych technológií, časovej a vecnej následnosti jednotlivých realizačných krokov ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov;
3. Je nutné zachovať princípy ochrany prírody a krajiny;

4. V prípade pravdepodobne významného vplyvu vykonať primerané posúdenie plánov a projektov na územia Natura 2000 a dokladovať ho pri relevantných projektoch (vypracovať tzv. deklarácie Natura 2000);
5. Pri rozhodovaní o výbere projektov dôsledne sledovať aspekt udržateľnosti podporovanej aktivity po skončení spolufinancovaného projektu a vyváženosť krátkodobých a dlhodobých efektov;
6. Pri rozhodovaní o výbere projektov sledovať vyváženosť lokálnych, regionálnych a nadregionálnych efektov projektov s cieľom preferencie kumulatívnych a synergických efektov na jednotlivých úrovniach;
7. Zabezpečiť transparentnosť vrátane prístupu k informáciám v celom procese vyhlasovania výziev, výberu a pridelenia prostriedkov ako aj monitoringu a hodnotenia projektov, jednotlivých prioritných osí a programu pri rešpektovaní ochrany hospodárskej súťaže;
8. zefektívniť a zjednodušiť administráciu prípravy a realizácie projektov tak, aby boli prístupné širšiemu okruhu adresátov pomoci z rôznych regiónov, obcí bez zvláštnych požiadaviek na ich finančné, technické a personálne kapacity za súčasného zabezpečenia objektívnosti výberu a dôslednosti kontroly;
9. Zvýšiť účasť obyvateľstva na príprave projektov a vytvoriť podmienky na dialóg medzi expertmi, zástupcami navrhovateľov projektov, samosprávou a verejnosťou;
10. Sledovať možnosť dodržiavania štandardných platných technických, technologických, organizačných a bezpečnostných predpisov súvisiacich s navrhovanou aktivitou vrátane protipožiarnych opatrení.

4. Odôvodnenie stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Záverečné stanovisko bolo vypracované podľa § 14 zákona na základe oznámenia, výsledku pripomienkovania oznámenia, rozsahu hodnotenia a časového harmonogramu, správy o hodnotení, návrhu OPCZ SR-ČR 2014-2020 ako strategického dokumentu, pripomienkovania správy o hodnotení a návrhu OPCZ SR-ČR 2014-2020 ako strategického dokumentu, výsledkov verejného prerokovania, odborného posudku a súvisiacich konzultácií.

Pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie a vypracovaní záverečného stanoviska z procesu posudzovania vplyvov sa postupovalo podľa príslušných ustanovení zákona.

Pri odporúčaní prijať strategický dokument sa brali do úvahy identifikované environmentálne, sociálne a hospodárske vplyvy na medzinárodnej a národnej úrovni, ako aj vplyvy na všetky zložky a faktory životného prostredia a zdravie obyvateľstva.

Z výsledku posudzovania vplyvov na životné prostredie vyplynulo, že OPCZ SR-ČR 2014-2020 vo variante, ktorý bol posudzovaný, je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie.

V správe o hodnotení boli špecifikované, popísané a hodnotené všetky významné vplyvy OPCZ SR-ČR 2014-2020 na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Za predpokladu akceptovania a realizácie odporúčaní uvedených v kapitole VI. „ZÁVERY“, časti 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ tohto záverečného stanoviska a pri zabezpečení dôsledného monitorovania je možné minimalizovať prevažnú časť prípadných negatívnych vplyvov implementácie OPCZ SR-ČR 2014-2020 na životné prostredie, a to v polohe jednotlivých projektov.

5. Návrh monitoringu

Podľa § 16 ods. 1 zákona je MPRV SR ako obstarávateľ a riadiaci orgán OPCZ SR-ČR 2014-2020 ako strategického dokumentu povinné zabezpečiť sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov schváleného strategického dokumentu na životné prostredie, prípadne použiť na tento účel existujúci monitoring, aby sa predišlo zdvojojovaniu monitorovania.

Podľa § 16 ods. 2 zákona spočíva sledovanie a vyhodnocovanie vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie v:

- a) systematickom sledovaní a vyhodnocovaní jeho vplyvov,
- b) vyhodnocovaní jeho účinnosti,
- c) zabezpečení odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

V prípade, že MPRV SR ako obstarávateľ a zároveň ako riadiaci orgán zistí, že skutočné vplyvy OPCZ SR-ČR 2014-2020 na životné prostredie posudzovaného podľa zákona sú horšie, ako sa uvádza v správe o hodnotení strategického dokumentu, je povinné zabezpečiť opatrenia na ich zmiernenie a zároveň zabezpečiť zmenu, doplnenie, prípadne prepracovanie strategického dokumentu.

Plán environmentálneho monitoringu nie je súčasťou strategického dokumentu. Systém riadenia a implementácie OPCZ SR-ČR 2014-2020 predstavuje monitorovaciu činnosť, ktorá sa systematicky zaoberá zberom, triedením, agregovaním a ukladaním relevantných informácií pre potreby hodnotenia a kontroly riadených procesov. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov OPCZ SR-ČR 2014-2020 a projektov s využitím ukazovateľov.

Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre riadiaci orgán vstupy na účely zlepšenia implementácie, vypracovávanie výročných správ a záverečnej správy o vykonávaní operačného programu a podklady pre rozhodovanie monitorovacích výborov (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou OPCZ SR-ČR 2014-2020). Proces monitorovania vychádza zo štruktúrovaného modelu riadenia na úrovni prioritných osí, priorít a opatrení a na úrovni projektov. Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení a implementácii OPCZ SR-ČR 2014-2020 v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností a subjekty, ktoré čerpajú finančné prostriedky z fondov. Monitorovanie by malo prebiehať na základe systému ukazovateľov.

Monitorovanie plnenia OPCZ SR-ČR 2014-2020 bude vykonávané schválenými mechanizmami. Na monitorovanie bude zriadený na centrálnej úrovni informačný monitorovací systém pre ESI fondy (ITMS II), ktorý slúži na evidenciu, spracovávanie, export a monitorovanie dát o programovaní, projektovom a finančnom riadení, kontrole a audite ESI fondov. Na monitorovanie sú v rámci jednotlivých prioritných osí stanovené merateľné ukazovatele. Riadiaci orgán OPCZ SR-ČR 2014-2020 zriadi monitorovací výbor najneskôr do 3 mesiacov odo dňa oznámenia rozhodnutia EK o schválení operačného programu, v súlade s návrhom všeobecného nariadenia (čl. 47). Hodnotenie vplyvu investičných priorít OPCZ SR-ČR 2014-2020 na životné prostredie sa v SR vykonáva prostredníctvom vyhodnocovania indikátorov a spracovávaní sektorových hodnotiacich správ na úrovni Európskej únie, zastrešovaného aktivitami Európskej Environmentálnej Agentúry (EEA), Organizáciou pre ekonomickú spoluprácu a rozvoj (OECD) a Štatistickým úradom Európskeho spoločenstva (EUROSTAT).

Tento postup sa navrhuje aplikovať aj na monitorovanie plnenia environmentálnych cieľov stanovených v rámci posudzovania OPCZ SR-ČR 2014-2020. Na sledovanie sú navrhnuté nasledujúce indikátory:

Prioritná os 1 Využívanie inovačného potenciálu

- Počet účastníkov, ktorí absolvovali programy vzdelávania
- Počet partnerstiev medzi zamestnávateľmi a školami fungujúcimi 6 mesiacov po ukončení projektu
- Počet účastníkov, ktorým sa zlepšili kompetencie a zručnosti 6 mesiacov po absolvovaní programu

Prioritná os 2 Kvalitné životné prostredie

- Miera zmien využívania krajiny
- Decentralizovanie hospodárenia s prírodnými zdrojmi na miestnu úroveň
- Hodnota vegetačného indexu
- Podiel územia, ktorý je predmetom cezhraničných aktivít zameraných na ochranu a obnovu biodiverzity na celkovom území cezhraničného regiónu
- Inštitucionálne zabezpečenie ochrany prírody

Prioritná os 3 Rozvoj miestnych iniciatív

- Prístup k environmentálnym informáciám
- Príspevok mimovládnych organizácií trvalo udržateľného rozvoja.

Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov. Monitoring by mal byť v oboch kategóriách koordinovaný monitorovacím výborom, ktorý musí zabezpečiť:

- a) návrh a schválenie kritérií pre výber projektov a hodnotenie progresu a miery dosiahnutia cieľov projektov realizujúcich OPCZ SR-ČR 2014-2020 tak, aby boli prioritne hodnotené dlhodobé, synergické environmentálne efekty realizácie projektov pri dodržaní princípu efektívnosti;
- b) pravidelné hodnotenie pokroku v dosahovaní konkrétnych cieľov OPCZ SR-ČR 2014-2020 ako celku a v členení na prioritné osi a špecifické ciele;
- c) monitoring vplyvov na životné prostredie v členení na prioritné osi, špecifické ciele a aktivity;
- d) návrh revízie alebo preskúmania OPCZ SR-ČR 2014-2020, ktoré by mohlo umožniť dosiahnuť ciele alebo zlepšiť jeho riadenie vrátane finančného hospodárenia;
- e) spracovanie a zverejnenie monitorovacích správ v členení na priebežné správy, výročné správy a záverečné správy, pričom uvedené správy sú hlavným zdrojom informácií pre monitorovací výbor a aj pre verejnosť;
- f) monitorovanie na úrovni projektov na základe merateľných ukazovateľov, ktoré budú uvedené v Príručke pre žiadateľa o nenávratný finančný príspevok v rámci programu. Prijímateľ (KP)/prijemca pomoci (PP) poskytuje ukazovatele od začiatku realizácie projektu formou monitorovacích správ KP/PP; Periodicita predkladania monitorovacích správ KP/PP riadiacemu orgánu bude bližšie upravená v zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku;
- g) pre zostavenie systému kritérií pre hodnotenie dopadov na životné prostredie zabezpečiť implementáciu sústavy ukazovateľov udržateľného rozvoja pre hodnotenie efektov implementácie operačného programu, a to najmä ukazovateľov vybraných vo vzťahu k cieľom OPCZ SR-ČR 2014-2020.

Pre proces monitoringu vplyvov na životné prostredie je možné využiť synergické efekty s procesom monitorovania fondov EÚ, ktoré sa uskutočňuje prostredníctvom IT monitorovacieho systému (IT monitorovací systém pre štrukturálne fondy je informačný systém, ktorý slúži na podporu riadenia, monitorovania, finančného riadenia a kontroly projektov spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov). Na účely monitorovania vplyvov na životné prostredie je možné IT monitorovací systém využiť najmä na:

- zabezpečenie zberu štatistických a finančných údajov o realizácii projektu;
- sledovanie monitorovacích ukazovateľov environmentálnych efektov na úrovni jednotlivých opatrení a priorít OPCZ SR-ČR 2014-2020;
- agregáciu výsledkov monitorovania za účelom vyhodnocovania efektov a efektivity projektov, jednotlivých prioritných osí a OPCZ SR-ČR 2014-2020 ako celku.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom.

Podľa § 15 ods. 1 zákona je MPRV SR ako obstarávateľ a riadiaci orgán pre OPCZ SR-ČR 2014-2020 povinný, ak ide o prípravu a schvaľovanie strategického dokumentu prihladiť na existenciu aj obsah záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu a najmä na podmienky prijatia strategického dokumentu, pričom podľa § 15 ods. 2 zákona je schvaľujúci orgán povinný vziať do úvahy výsledky účasti verejnosti, a to najmä stanoviská

verejnosti, výsledky konzultácií a verejného prerokovania s verejnosťou, vznesené pripomienky verejnosti.

Ak však MPRV SR ako obstarávateľ a riadiaci orgán pre OPCZ SR-ČR 2014-2020 nezohľadní pripomienky vyplývajúce zo záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu a ak ide o dopracovanie strategického dokumentu, je podľa § 15 ods. 5 zákona povinné svoj postup zdôvodniť a také odôvodnenie zverejniť a doložiť ho spolu so záverečným stanoviskom z posúdenia strategického dokumentu schvaľujúcemu orgánu k návrhu strategického dokumentu. MPRV SR ako obstarávateľ a riadiaci orgán pre OPCZ SR-ČR 2014-2020 zverejní stanoviská a pripomienky uplatnené k návrhu strategického dokumentu, pričom uvedie, ako ich zohľadnil a zapracoval do tohto návrhu, ako zohľadnil obsah a závery správy o hodnotení, ako zohľadnil dôsledky schválenia strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie, a uvedie dôvody na zvolenie konkrétnej alternatívy strategického dokumentu v porovnaní s inými alternatívami.

V prípade, že schvaľujúci orgán schváli strategický dokument v inom znení, aké bolo predložené, vypracuje v spolupráci s MPRV SR ako obstarávateľom a riadiacim orgánom pre OPCZ SR-ČR 2014-2020 informácie podľa § 15 ods. 5 zákona. Následne MPRV SR ako obstarávateľ a riadiaci orgán pre OPCZ SR-ČR 2014-2020 doručí schválený strategický dokument, ktorému predchádzalo posudzovanie podľa tohto zákona, spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 zákona v listinnom vyhotovení a na elektronickom nosiči dát MŽP SR a zároveň ho zverejní na svojom webovom sídle alebo iným vhodným spôsobom.

MŽP SR súčasne zverejní schválený strategický dokument spolu s informáciami podľa § 15 ods. 5 zákona na svojom webovom sídle.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov.

Podľa § 6a ods. 5 zákona má zainteresovaná verejnosť pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov právo zúčastniť sa prípravy a posudzovania vplyvov strategického dokumentu, a to až do schválenia strategického dokumentu.

V rámci procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu s celoštátnym dosahom „**Operačný program cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2014 - 2020**“ sa verejnosť podľa § 6a zákona nezainteresovala.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
Odbor environmentálneho posudzovania

Mgr. Peter Lukáč

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu príslušného orgánu, pečiatka

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Sekcia environmentálneho hodnotenia a riadenia
Odbor environmentálneho posudzovania

RNDr. Gabriel Nižňanský
riaditeľ odboru

3. Miesto a dátum vydania stanoviska

Bratislava, 11. 09. 2014